

**Розділ III. Ринкові інструменти досягнення фінансового успіху.**

**Тема 2. Запозичення та кредити.**

§ 41. Кредитна історія.

§42. Борг та його реструктуризації.

**Мета уроку:**

- розкрити суть значення термінів: «кредитні картки», «кредитна історія», «кредитний рейтинг», «борг», «реструктуризація боргу»;
- обговорити, що таке борг, які є його форми та як правильне управління боргами може допомогти досягати фінансової стабільності;
- ознайомити з процесом реструктуризації боргу. Пояснити, що таке реструктуризація боргу, чому вона може бути необхідною, коли і як вона застосовується. Розглянути приклади реструктуризації боргу;
- формування фінансової грамотності: ознайомити з методами, які дозволяють уникати погіршення кредитної історії (своєчасні платежі, контроль за витратами, правильне управління боргами);
- практичні навички: рекомендації щодо того, як відновити або поліпшити свою кредитну історію після негативних записів. Пояснити, як реструктуризація може допомогти позичальникам, які потрапили в складну фінансову ситуацію, і чому це важливо для відновлення фінансової стабільності.

**Тим уроку: очний, змішаний, дистанційний** (платформа MOODLE, ZOOM конференція та інші ресурси)

**Хід уроку:**

**Вступна частина**

*Час 3хв.*

**Зворотній зв'язок/ перевірка домашнього завдання**

**Основна частина**

*Час 36хв.*

*Ресурс: комп'ютер, мультимедійний проєктор, дошка*

*Кредитна історія*

**Інтерактивна лекція на тему: «Кредитна історія: що це і чому вона важлива».** *Основні поняття. Учитель / учителька розповідає учням про основні компоненти кредитної історії або на основі чого складається кредитна історія, фактори, що впливають на кредитну історію використовуючи презентацію.*

Робота із зошитом. **Завдання «Пам'ятка взірцевому позичальникові» за методом «Вільний мікрофон».** Ти в парі з сусідом по парті, дай три — п'ять поради Вікторіві, який хоче, щоб його кредитна історія була хороша. Напиши їх.

**Поради**

1. **Вчасно погашати кредит.** *Завжди намагайся вчасно сплачувати свої борги. Навіть одна затримка може негативно вплинути на твою кредитну історію. Встанови нагадування або автоматичний платіж, щоб не забути зробити платіж.*
2. **Не перевищуй ліміти по кредитних картках.** *Використовуй лише частину доступного кредиту, і не перевищуй встановлений ліміт. Кредитори зазвичай не люблять, коли позичальники використовують більше 30% від доступного кредиту на картці.*
3. **Уникай частих запитів на кредити.** *Кожен запит на кредит може знизити твій кредитний рейтинг. Якщо ти постійно подаєш заявки на кредити, це може свідчити про фінансові труднощі та знизити твою надійність для кредиторів.*
4. **Зберігай старі кредитні рахунки відкритими.** *Старі кредитні рахунки можуть позитивно впливати на твою кредитну історію, адже вони демонструють твою здатність управляти кредитами на протязі тривалого часу. Не закривай старі картки без необхідності.*
5. **Регулярно перевіряй свою кредитну історію.** *Перевіряй свою кредитну історію хоча б раз на рік, щоб переконатися, що в ній немає помилок чи несанкціонованих дій. Якщо знайдеш помилки, виправ їх якомога швидше.*

Ці поради допоможуть Віктору підтримувати свою кредитну репутацію на високому рівні та забезпечити доступ до вигідних кредитних умов у майбутньому.

## *Борг та його реструктуризації*

**Інтерактивна лекція на тему: «Реструктуризація боргу».** Основні поняття. Учитель / учителька розповідає учням про реструктуризація боргу використовуючи презентацію.

**Вправа «Хто питає, той не блудить».** Уяви собі, що на урок запрошено представника банку. Підготуй для нього три запитання. Озвуч їх перед класом та послухай, які запитання підготували твої однокласники. Запиши.

*Відповідь.*

**Як банк визначає процентні ставки по кредитах і що на них впливає?** (Це питання допоможе зрозуміти, що може змінювати вартість кредиту та як банки оцінюють ризики при наданні позик.)

**Які умови повинні бути виконані для отримання кредиту на великі суми (наприклад, іпотечний кредит або бізнес-кредит)?** (Це запитання дозволить дізнатися про критерії, які банки враховують при оцінці позичальників для надання великих кредитів.)

**Що робити, якщо я не можу своєчасно виплатити кредит, і які наслідки для моєї кредитної історії?**

(Це питання дасть розуміння того, що робити в разі труднощів із погашенням кредиту та як уникнути негативних наслідків для своєї кредитної репутації.)

*Запитання однокласників:*

Як банк вирішує, чи можна надати кредит, якщо в мене є лише невеликий заробіток?

Що буде, якщо я не зможу виплатити борг по кредиту протягом кількох місяців?

Чи є можливість перегляду умов кредиту (наприклад, процентної ставки) після деякого часу користування кредитом?

Ці запитання допоможуть краще зрозуміти роботу банків, умови кредитування та можливі наслідки для позичальників.

## **Рольова гра «Реструктуризація кредиту».**

Одна група грає роль банку, інша — роль позичальника, який зіткнувся з фінансовими труднощами.

Проведіть переговори щодо реструктуризації боргу.

Спробуйте знайти компромісне рішення, яке влаштує обидві сторони.

Вікторові залишилось до сплати по споживчому кредиту ще 50 тис. грн.

Відповідно до умов кредитного договору він кредит має сплачувати ще 6 місяців з відсотковою ставкою 18 % за рік.

Але він не може сплатити цю суму у встановлені терміни, оскільки має тимчасові труднощі.

Яку реструктуризацію може запропонувати банк?

Заява реконструкція боргу додається

## **Завершальна частина**

*Час 3-4хв.*

**Словник слів/хмара слів** (учні заповнюють словниковий запас термінів, які вивчили/ознайомені на уроці)

## **Рефлексія/ Підбиття підсумків**

На завершення запропонуйте учням обговорити отримані знання на уроці.

Проведіть рефлексію **«Мої висновки!»**

## **Домашнє завдання.**

*Час 1-2хв.*

**Завдання. Аналіз реальних кейсів: знайди в інтернеті або економічних новинах кілька прикладів реструктуризації боргу.** Проаналізуйте причини, які призвели до такої ситуації, обрані варіанти реструктуризації та їхні наслідки. Запиши, чим би ти хотів поділитись з однокласниками.

*Відповідь.*

**Реструктуризація боргу України (2020 рік)**

### Причини реструктуризації:

У 2020 році Україна здійснила реструктуризацію значної частини свого державного боргу, після того як пандемія COVID-19 та економічна криза спричинили сильне скорочення економічної активності, що поставило країну під загрозу неплатоспроможності. Проблеми з обслуговуванням боргу стали відчутними через зниження доходів держави та збільшення витрат на боротьбу з пандемією.

**Методи реструктуризації:** Затримка термінів погашення боргу. Перегляд процентних ставок, щоб знизити навантаження на бюджет. Обмін старих облігацій на нові з більш вигідними умовами для уряду.

**Наслідки:** Зниження боргового навантаження на економіку в короткостроковій перспективі. Успішна реструктуризація дозволила уникнути дефолту і зберегти кредитну довіру міжнародних фінансових інститутів. Однак, у довгостроковій перспективі країна залишилася з великим обсягом боргу, який доведеться погашати, коли економіка відновиться.

**Чим можна поділитись з однокласниками:** Реструктуризація боргу може бути корисною стратегією для уникнення дефолту, але вона не позбавляє від боргу – лише дає час для відновлення фінансів. Важливо розуміти, що реструктуризація може включати різні методи, включаючи зміну умов виплат або навіть зменшення суми боргу.

Реструктуризація боргу — це потужний інструмент для полегшення фінансового навантаження на боржника. Однак вона не позбавляє від боргу, а тільки змінює умови його погашення. Важливо розуміти, що реструктуризація часто вимагає жорстких економічних заходів і може мати довгострокові наслідки як для компанії, так і для країни, зокрема в плані довіри з боку кредиторів і репутації на ринку.

**Завдання. Запитай у батьків.** Відповіді запиши у таблицю.

Запитай у батьків. Відповіді запиши у таблицю			
№	Питання до батьків	Відповіді батьків	
		Так	Ні
1.	Чи щось чули про кредитний рейтинг? Чи можуть, сказати, що це таке?		
2.	Чи знають де шукати кредитну історію?		
3.	Чи знають, що кредитна банківська картка формує кредитну історію		